

Can Maspons de la Vall

Santa Eulàlia de Ronçana

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Camí de Can Maspons
Emplaçament S'hi accedeix des del camí de Caldes de l'Urb. Font d'Abril, per un camí sense asfaltar.

Coordenades:

Latitud: 41.64039
Longitud: 2.20645
UTM Est (X): 433911
UTM Nord (Y): 4610155

Classificació

Número de fitxa 08248 - 9
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Historicista Popular
Segle XVII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: BPU. NNSS (DOGC 31/03/1995)
Número inventari IPA 29519
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 002501900DG31A0001PU / 08248A014000320000YR
Autoria de la fitxa Marta Lloret Blackburn - Antequem S.L.
Data de registre de la fitxa: dj., 08/09/2011 - 02:00

Descripció

Can Maspons és una masia del segle XVII construïda en el lloc on hi havia hagut un mas medieval àmpliament documentat, de la qual no se n'observen vestigis. No hem de descartar, tanmateix, que el parament d'encofrat de tàpia present en l'actual celler pugui correspondre's amb aquesta. Durant els segles XVIII i XIX es va consolidar l'actual mas de tipologia clàssica, a partir del creixement horitzontal i vertical visible entre el revestiment de les façanes. La darrera reforma es va fer a mitjans del segle XX, en què va dotar-se de diversos elements d'estil neogòtic, com són algunes obertures i les gàrgoles.

La masia es compon de diversos cossos que s'han adossat de forma paral·lela fins a configurar un gran volum de planta rectangular i de quatre crugies, a més d'una masoveria de dues crugies. Consta de planta baixa, pis i golfes i té la coberta a dos vessants amb el carener perpendicular a la façana. El frontis està definit per quatre eixos d'obertures, entre les que n'hi trobem d'arc pla de pedra carejada o arrebossat. El portal d'accés és d'arc escarser adovellat, la part superior del qual queda tapat per un balcó de forja amb accés des d'un gran finestral. A nivell de les golfes hi ha les restes d'un rellotge de sol i dues gàrgoles ceràmiques que han perdut la funció de desaiugar després de la darrera ampliació en alçada. La façana posterior també presenta gàrgoles, a més de diverses finestres neogòtiques, una de les quals està inscrita "ANY NUVIAL1954", que recorda el motiu de la seva incorporació. La part de ponent de la casa es correspon amb una ampliació del segle XIX, en què es va obrir una galeria amb tres pòrtics d'arc de mig punt a la façana i diverses finestres a ponent d'arc pla de pedra, una d'elles inscrita amb l'any "1826". També la part de llevant correspon a una ampliació del mas que, malgrat segueix el pendent de la coberta principal a la part frontal, la part posterior fa el desaiuat a tramuntana. Presenta diverses obertures de pedra o ceràmiques, la major part de factura moderna. El revestiment dels murs es manté arrebossat amb morter de calç, que allà on es troba deteriorat permet veure el parament de pedra lligada amb argamassa i maó en les parts més modernes.

A l'interior de la masia es manté la distribució clàssica; els sostres de la planta baixa estan coberts amb volta rebaixada i els dels pisos són amb bigues de fusta. Entre les estances destaca especialment la cuina, on hi ha una llar de foc amb una gran campana de la xemeneia, el forn de pa, piques de pedra, etc. També cal esmentar la sala oberta amb portals d'estil neogòtic, entre els quals n'hi ha un d'arc conopial i un gravat amb els atributs de Santa Eulàlia. Una de les estances conserva una alcova amb un arc lobulat amb motllura. Al cos de llevant també s'hi observa la base de pedra d'una premsa, actualment protegida per un vidre.

A banda i banda de la façana hi ha una portalada perpendicular, la de llevant datada del "1848", que donen accés al pati empedrat de davant la casa. Aquest està tancat a migdia amb diversos coberts, les corts i la masoveria. Davant les corts (on s'observen dues espitlleres), a la part exterior del pati, hi ha una gran era encaironada.

Història

La primera notícia documental del mas Pons la trobem l'any 1425, quan era un alou de la Pia Almoina de Barcelona i en tenia el domini útil Miquel Maspons. Després del pagament d'un cens per redimir els mals usos, els Maspons van esdevenir els senyors útils del mas i les seves terres, pel que durant els segles XV i XVI van adquirir els masos rònecs Sabat de Santa Eulàlia i Comalera i Moragues de Caldes de Montbui. La família Maspons portà el mas fins a mitjans del segle XIX, quan van canviar la seva residència habitual a Granollers i Barcelona. A les ciutats els hisendats rurals buscaven major seguretat i la participació en la vida social i econòmica de les mateixes. N'és un bon exemple en Jaume Maspons, advocat de professió, que va recompliar l'arxiu familiar de la masia. Des de mitjans del segle XX, en Josep Maria Maspons va posar-

se de nou al front de la casa.

Bibliografia

BARBANY, C. [et al.] (2003). De la Balma a la Masia: l'hàbitat medieval i modern al Vallès Oriental. Granollers: Museu de Granollers.

CANTARELL, C.; CIURANS, X. (2010). El patrimoni històric de Santa Eulàlia de Ronçana. Santa Eulàlia de Ronçana: Ajuntament de Santa Eulàlia de Ronçana.

CLARET, J. (1966). "Cases que tenen història: Can Maspons de la Vall", Anuari Local, núm. 4. Santa Eulàlia de Ronçana: Ajuntament de Santa Eulàlia de Ronçana.

Inventari del Patrimoni Cultural Immobile de Catalunya. Patrimoni Arquitectònic. Santa Eulàlia de Ronçana (Vallès Oriental). Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Generalitat de Catalunya.

